

Varför måste Jesus dö?

– Guds kärlek till oss sammanfattas genom Jesu liv och död.

Kampen mellan gott och ont, saga eller verklighet?

Idag säger man att man inte tror på något absolut ont, eller absolut gott. Men varför är man då så fascinerad av sagor som Star Wars, Matrix, Harry Potter, Sagan om ringen, Narnia? Man kan tro att det handlar om vårt behov av flykt, att fly en tråkig vardag. Den vanliga västerländska världen har blivit så kartlagd och tillrättalagd och förutsägbart tråkig att vi behöver fly bort i en tillvaro där vad som helst kan hända; sagorna blir en flykt bort från verkligheten till drömmen. Men tänk om det är tvärt om? Att den verklighet vi har omkring oss har blivit så fördunklad av våra världsbilder och värderingar, att vi kanske omedvetet söker oss till sagorna, inte för att fly verkligheten utan för att återfinna den? Tänk om sagorna om ont och gott, om kampen, modet och uthålligheten – är ett sätt att förstå verkligheten, snarare än att förenkla den? Påsken är en historia om gott och ont, om mörkrets kamp mot ljuset. Från jubel till jubel; palmsöndag till påskdag; & där emellan kommer långfredagen.

Varför firar vi påsken; har vi tappat innebörden?

Jesus hyllas som kung när han rider in i Jerusalem. Han låter sig hyllas; för första gången, annars hade han dragit sig undan, den typen av hyllningar. Men nu var det dags, för han visste vad som skulle komma. Han hade blivit varnad för att ge sig tillbaks till Jerusalem. Han visste i sin ande att det också var så. Han skulle dö. Han skulle slutföra sitt uppdrag. Folket hade samlats för att fira påsken. Fira uttåget ur slaveriet i Egypten. Firandet hade säkert blivit mycket av ett religiöst slag som man gjorde utan tanke på dess innebörd, det var ju århundraden sen det hade inträffat. Och nu levde man i en tid då Gud hade varit tyst länge. Känner du igen dig? Vi firar påsken, och vet varför, men har det tappat sitt innehåll, sitt värde för oss?

Varför är du en kristen?

- Jag har vuxit upp i kyrkan.
- Det ger mig trygghet och frid
- För de goda värderingarna
- Upplevelser av Gud
- Den kristna gemenskapen
- Tron ger mig fördelar

Men det handlar inte om detta, utan **det handlar om Jesus**

Det kristna livet och varför jag är kristen, handlar ytterst om att ställas inför Jesus från Nasaret och hans avgörande fråga ”vem säger du att jag är?” Mitt svar på den frågan måste bygga på en personlig övertygelse, om en personlig tro på Jesus Kristus som min Herre och frälsare; det handlar om ett liv, inte ett beteende.

Guds kärlek och helighet

Det gäller dig! Lätt att betrakta det som i ett mikroskop, något som Gud gör för mänskligheten men försök förstå att det är för dig Han gör det. Allt Gud gör motiveras av hans kärlek. Hela Bibeln är ett enda kärleksbrev till människan. Visst finns det mycket död och ondska och även Gud gör konstiga saker i GT. Men om man tittar på det ur ett större perspektiv så ser man hur Gud genom hela Bibeln strävar efter att ha en kärleksfull relation med människan.

Det är så att Gud är helig (från hebreiskans klar, tindra och stråla, till skillnad från det orena), vilket innebär den helt annorlunda. Därför är det så att Hans kärlek till oss inte liknar vår kärlek, som är sporadisk och ojämn och som baseras på yttre saker. Vi människor älskar så länge vi får något tillbaka. Moderns kärlek till sitt barn är kanske det närmaste vi kan komma, men ändå långt ifrån den villkorlösa kärlek som Gud älskar med. Hans kärlek är konstant. Gud är oföränderlig, Han är, var och kommer alltid att vara den samme. När Mose frågar vem han ska hälsa från får han svaret: ”Jag är!” 2 Mos 3:14. – Hans kärlek är ingen tillfällighet den är ett tillstånd.

Man säger ofta att Gud älskar oss trots allt vi är och gör och visst finns det mycket som Gud måste se förbi, men Gud älskar dig även ”därför att” du är den du är. *”Det var illa att Gud var tvungen att dö för mig, men det är underbart att Gud tycker att jag är värd att dö för”* (Lewis Smedes). Guds älskar inte dig för att du är vacker eller bra, Han älskar dig med en kärlek som gör dig vacker!

Jesus liv - krubban

Det är i Jesus som Guds kärlek får sin högsta uppenbarelse. Ingen annanstans kan vi se Guds kärlek så tydligt som i och genom Jesu födelse, liv och död. Vi ser det genom att han överhuvudtaget blev människa; John. 1:14 *Ordet blev till kött...* Fil. 2:6-11 *Han ägde Guds gestalt men vakade inte över sin jämlikhet med Gud...* Och vi ser det i hans liv. Allt Jesus säger och gör visar Guds kärlek till oss. I Jesus ser vi att Gud bryr sig, Gud lider med dem som lider. Han bryr sig om den enskilda människan. Han är inte långt borta på behörigt avstånd från mänskligt lidande, han till och med kliver in i vår värld och får själv lida mer än någon annan.

Guds kärlek till oss leder honom till att i Jesus besegra (vår största fiende?) döden. Något vi får ta emot i tro. Vi kommer alla att vara med om lidandet över att nära och kära dör och vi kommer alla att själva att dö. Men Jesu seger över döden pekar fram emot en tid när dödens makt ska brytas helt och hållet och där vi får leva för evigt med honom och med varandra. 2 Kor 4:16-18: *Därför tappar vi inte modet. Även om vår yttre människa bryts ner, förnyas vår inre människa dag för dag. Ty vår nöd, som varar ett ögonblick och väger lätt, bereder åt oss på ett oändligt rikt sätt en härlighet, som väger tungt och varar i evighet. Vi riktar inte blicken mot det synliga utan mot det osynliga. Ty det synliga är förgängligt, men det osynliga är evigt.*

Jesu död – korset och graven

Målet med Jesu liv är döden på korset. Jesus föddes för att dö, det var det mest centrala i Hans uppdrag. Korset är den plats där Guds rättvisekrav möter hans

oändliga längtan att förlåta. På korset ser vi hur mycket Gud hatar synden och det fördärv den bidrar till, men det är också på korset vi ser hur mycket Gud älskar. Han har själv sagt: ”Ingen har större kärlek än den som ger sitt liv för sina vänner!” Joh. 10:11 ”Jag är den gode herden som ger mitt liv för fåren”.

Rom 5:6-8 *Medan vi ännu var svaga dog Kristus i ogudaktigas ställe, när tiden var inne. Knappast vill någon dö för en hederlig människa - kanske vågar någon gå i döden för den som är god. Men Gud bevisar sin kärlek till oss genom att Kristus dog i vårt ställe, medan vi ännu var syndare.* Här beskriver Paulus det mest fantastiska med Guds kärlek: den är villkorlös! Det spelar ingen roll vilka vi är eller vad vi har gjort. Ordet som han använder är agape – det talar om att det är en kärlek för den ovärdige, för någon som strulat till det så mycket att han förbrukat all rätt till sin älskares tillgivenhet. (Eros/phileo – kärlek för den värdige) Den är oförtjänt, den kan inte köpas eller förtjänas på något sätt. För att vi ska förstå detta så ger Paulus följande beskrivning på de människor som Jesus dog för:

De är svaga, gudlösa och syndare. Evangeliet innebär att de som räknar sig till denna misslyckade, ömkliga grupp är de som kan skatta sig lyckliga, det är de som blir räddade. De enda som till slut blir uteslutna är de som utesluter sig själva genom att inte erkänna den situation de befinner sig i utan hellre lever i illusionen av sin egen godhet och att de inte behöver Jesus.

Guds kärlek har uppenbarats genom att Jesus dog för de ovärdiga. Här kan vi se, tydligare än någonsin, att Guds kärlek är äkta, att den inte söker sitt eget bästa utan endast vårt bästa. Hela Jesu liv, från början till slut, är en uppenbarelse av Gud som visar oss att Gud är Kärlek. Alla som vill kan öppna sitt hjärta och ta emot den kärleken. Ingen behöver stå utanför.

Den främsta frågan är inte hur mycket du älskar Gud utan hur mycket Gud älskar dig! Men utan gensvar är en kärleksförklaring verkningslös. Gud har gjort sig själv maktlös i sin kärlek till människan genom den fria viljan! Det Jesus gör för människor i evangelierna det gör Han för dig! Och Hans lidande och död på korset är för att du ska bli räddad. Det gäller dig, det är Du som är älskad! Du är värd att dö för!

Kol. 2:8-15 - *Se till att ingen rövar bort er med sin tomma och bedrägliga filosofi, byggd på mänskliga traditioner och stadgar och inte på Kristus. Ty i honom bor gudomens hela fullhet i kroppslig gestalt, och i honom är ni uppfyllda, han som är huvudet över alla makter och väldigheter. I honom blev också ni omskurna, inte med människohand, utan med Kristi omskärelse, då ni avkläddes er syndiga natur och begravdes med honom genom dopet. I dopet blev ni också uppväckta med honom genom tron på Guds kraft, han som har uppväckt honom från de döda. Ni som var döda på grund av era överträdelser och er oomskurna natur, också er har han gjort levande med Kristus. Han har förlåtit oss alla överträdelser och strukit ut det skuldebrev som med sina krav vittnade mot oss. Det har han tagit bort genom att spika fast det på korset. Han har klätt av väldena och makterna och förevisat dem offentligt, när han på korset triumferade över dem.*

Historisk bakgrund över teologin runt varför Jesus måste dö (försoningslära)

Klassisk försoningslära

I den tidiga kyrkan beskrivs Jesu död framför allt som en seger över ondskan. Människan har sedan urminnes tider levt under djävulens, dödens och syndens förtryck, och genom att han frivilligt lät sig avrättas har Jesus slutligen besekrat dessa tre.

Objektiv försoningslära

Den objektiva eller juridiska försoningsläran, bygger på att Guds känsla för rättfärdighet kräver att den som bryter mot hans regler får ett straff. Eftersom de syndande människorna aldrig klarar av att uppfylla Guds krav på rättfärdighet, förtjänar de att straffas, men eftersom Gud samtidigt älskar dem vill han inte utdöma straffet. Gud är således i konflikt mellan sin egen kompromisslösa rättfärdighet och stora kärlek. Lösningen på dilemmat blir att Gud själv blir människa i Jesus Kristus och tar på sig straffet.

Läran formulerades av Anselm av Canterbury på 1000-talet, men formuleringar som pekar åt samma håll finns också hos kyrkofäderna Tertullianus och Augustinus, i modernare tid genom Luther och i Sverige på 1800-talet Rosenius. Den fastslogs som den enda rätta läran i den romersk-katolska kyrkan efter Anselm, och följde med i reformationen och är officiell teologi i de flesta lutherska och reformerta kyrkor idag..

Subjektiv försoningslära

Den subjektiva försoningsläran formulerades i opposition mot den objektiva, och ansågs som en villolära långt in på 1800-talet. Namnet kommer sig av att Gud i den här läran inte är objekt i försoningen, utan subjekt, den som handlar och ser till att det blir försoning.

I den här läran blir inte Gud människa för att ta på sig ett straff, utan för att bevisa sin kärlek till människorna genom att göra sig sårbar, gå ner på deras nivå, och ta på sig den behandling de utsatte honom för. Det som hindrar människor från att närma sig Gud är inte att Gud är vred och vill straffa dem, utan människornas egen ovilja att ändra sig.

I Sverige argumenterade Paul Peter Waldenström och Helge Åkesson för den subjektiva försoningsläran. Eftersom den stred mot Svenska kyrkans lära innebar det att Waldenström förlorade sitt ämbete som präst och att Evangeliska Fosterlandsstiftelsen splittrades och Svenska Missionskyrkan bildades, liksom Fribaptistsamfundet.